

*- Imghax massimu fil-każ ta' loans minn banek
- validita` ta' garanziji magħmula qabel ma jiġi maħluq id-debitu ewlieni*

FIL-PRIM'AWLA TAL-QORTI ĊIVILI

IMHALLEF

ONOR. GRAZIO MERCIECA LL.D.

ILLUM, 16 ta' Dicembru 2021.

Rikors Nru. 996/2018 GM

**APS Bank p.l.c. (Reg Number C 2192) u b' digriet tat-2 ta' April 2019
il-kelma 'Limited' giet sostitwita bl-ittra "plc"**

VS

- (1) C. Caruana & Bros (P 32) bhala d-debitriċi prinċipali; u**
- (2) Ambassador Clothing Limited (Reg Numru C - 22440)**
- (3) Alessia Caruana (ID 460793M) u Mirco Caruana (503695M) bhala
eredi tad-defunt Tonio Caruana (ID Numru 726956M);**
- (4) Desiree` Darmanin (I.D. 24468M)**
- (5) Ivan Caruana (I.D. 244563M)**
- (6) Marion Caruana (I.D. 472362M)**
- (7) George Caruana (I.D. 554458M) ilkoll bhala garanti in solidum ta' G.
Caruana & Bros (P 32)**

Il-Qorti,

Rat ir-Rikors Ġuramentat ta' APS Bank plc (Reg Numru C 2192) ipprezentat fit-12 t'Ottubru 2018 li kien jinkludi talba għad-dispensa mis-smiġh tal-kawża li permezz tiegħu wara li ppremetta illi :

Is-soċjeta' ntimata G. Caruana & Bros. hija d-debitriċi prinċipali tas-soċjeta' rikorrenti skont żewġ kuntratti ppubblikati minn Nutar Dr Christine Abela ddatati 15 t'April, 2004 (annessi u mmarkati bħala Dokumenti A u B), żewġ kuntratti ppubblikati min-Nutar Dr Carmelo Mangion ddatati 10 t' Awwissu 2006, (annessi u mmarkati bħala Dokumenti C u D), u żewġ kuntratti ppubblikati min-Nutar Dottor Malcolm Mangion ddatati 21 t'Ottubru 2008 (annessi u mmarkati bħala Dokumenti E u F), u l-intimati Ambassador Clothing Limited [Reg. Numru C-22440], Alessia Caruana [ID 460793(M)] u Mirco Caruana [503695(M)] bħala eredi tad-defunt Tonio Caruana ID Numru 726956 (M)] (riċerki testamentarji hawn annessi u mmarkati Dokument G), Desiree' Caruana [ID Numru 24468 (M)], Ivan Caruana [ID Numru 244563 (M)], Marion Caruana [ID Numru 472362 (M)] u George Caruana [ID Numru 554458 (M)], huma garanti in solidum tad-debitriċi prinċipali G. Caruana & Bros., u dan skont il-garanziji segwenti:

1.1 il-garanzija datata 8 t'Awwissu, 2006, minn Ambassador Clothing Limited għall-ammont ta' Ewro 262,055 (ġia` Lm112,500) (kopja hawn annessa u mmarkata bħala Dokument H);

1.2 il-garanzija ddatata 31 ta' Lulju, 2008, minn Ambassador clothing Limited għall-ammont ta' Ewro 117,945 (kopja hawn annessa u mmarkata bħala Dokument I);

1.3 il-garanzija ddatata 12 ta' Novembru, 2003, minn Tonio Caruana, Desiree' Caruana, Ivan Caruana, Marion Caruana u George Caruana għall-ammont ta' Ewro 119,963 (ġia Lm51,500) (kopja hawn annessa u mmarkata bħala Dokument J);

1.4 il-garanzija ddatata 8 t'Awwissu, 2006, minn Tonio Caruana u Desiree' Caruana għall-ammont ta' Ewro 262,055 (ġia Lm112,500) (kopja hawn annessa u mmarkata bħala Dokument K);

1.5 il-garanzija ddatata 31 ta' Lulju, 2008, minn Tonio Caruana u Desiree' Caruana għall-ammont ta' Ewro 52,982 (kopja hawn annessa u mmarkata bħala Dokument L);

1.6 il-garanzija ddatata 8 t' Awwissu, 2006, minn George Caruana, għall-ammont ta' Ewro 262,055 (għa Lm112,500) (kopja hawn annessa u mmarkata bħala Dokument M);

1.7 il-garanzija ddatata 31 ta' Lulju, 2008, minn George Caruana għall-ammont ta' Ewro 52,982 (kopja hawn annessa u mmarkata bħala Dokument N);

1.8 il-garanzija ddatata 8 t'Awwissu, 2006, minn Ivan Caruana u Marion Caruana għall-ammont ta' Ewro 262,055 (għa Lm112,500) (kopja hawn annessa u mmarkata bħala Dokument O);

1.9 il-garanzija ddatata 31 ta' Lulju, 2008, minn Ivan Caruana u Marion Caruana għall-ammont ta' Ewro 52,982 (kopja hawn annessa u mmarkata bħala Dokument P); u

1.10 il-garanzija ddatata 15 t'April, 2004, minn John Caruana għall-ammont ta' Ewro 119,963 (għa Lm51,500) (kopja hawn annessa u mmarkata bħala Dokument Q);

2. L-ammont komplessiv ta' tmien mija, ħamsa u erbgħin elf, disa' mija u tmienja u sebgħin ewro u disgħa u erbgħin ċenteżmu (€845,978.49) hu dovut lis-soċjeta' rikorrenti u rappreżentanti:

2.1 In kwantu għal mitejn u disgħin elf, mija u sitta u sebgħin ewro u erbgħa u tmenin ċenteżmu (Ewro 290,176.84), flimkien mal-interessi akkumulati ta' 8%, mill-1 ta' Jannar, 2018, sad-data tal-effettiv pagament, liema bilanċ hu dovut fuq Loan Account Number 2000099420-1 (kopja hawn annessa u mmarkata bħala Dokument R);

2.2 In kwantu għal tmienja u erbgħin elf, mija u ħamsa u tletin ewro u tmienja u ħamsin ċenteżmu (Ewro 48,135.58), flimkien mal-interessi akkumulati ta' 8% mill-1 ta' Jannar, 2018, sad-data tal-effettiv pagament, liema bilanċ hu dovut fuq Loan Account Number 2000099418-1 (kopja hawn annessa u mmarkata bħala Dokument S);

2.3 In kwantu għal erbgħin elf, tliet mija u erbgħa u ħamsin ewro u sebgħa u għoxrin ċenteżmu (Ewro 40,354.27), flimkien mal-interessi akkumulati ta' 8%, mill-1 ta' Jannar, 2018, sad-data tal-effettiv pagament, liema bilanċ hu dovut fuq Loan Account Number 2000099421-2 (kopja hawn annessa u mmarkata bħala Dokument T);

2.4. In kwantu għal mitejn u ħamsa u għoxrin elf, mitejn u sitta għoxrin ewro u ħamsa u sebgħin ċenteżmu (Ewro 225,226.75), flimkien mal-interessi akkumulati ta' 8%, mill-1 ta' Jannar, 2018, sad-data tal-effettiv pagament, liema bilanċ hu dovut fuq Current Account Number 2000012919-2 (kopja hawn annessa u mmarkata bħala Dokument U);

2.5 Inkwantu għal mija u erbatax il-elf, erbgħa mija u sitta u sittin ewro u ħamsa u disgħin ċenteżmu (Ewro 114,466.95), esklużi l-interessi, liema bilanċ hu dovut fuq Loan Interest Disposal Account Number 2000132498-4 (kopja hawn annessa u mmarkata bħala Dokument V);

2.6 In kwantu għal dsatax il-elf, mija u sitt ewro u wieħed u sebghin ċenteżmu (Ewro 19,106.71), esklużi l-interessi, liema bilanċ hu dovut fuq Loan Interest Disposal Account Number 20000173842-2 (kopja hawn annessa u mmarkata bħala Dokument W);

2.7 In kwantu għal ħmistax-il elf, disgħa mija u tnax-il ewro u sebgha u sebghin ċenteżmu (Ewro 15,912.77) esklużi l-interessi, liema bilanċ hu dovut fuq Loan Interest Disposal Account Number 2000173841-1 (kopja hawn onnessa u mmarkata bħala Dokument X);

2.8 In kwantu għal tnejn u disgħin elf, ħames mija u tmienja u disgħin ewro u tnejn u sittin ċenteżmu (Ewro 92,598.62), esklużi l-interessi, liema bilanċ hu dovut fuq Icda overdraft & One Account Number 2000132497-3 (kopja hawn annessa u mmarkata bħala Dokument Y);

3. Illi l-imsemmi ammont komplessiv ta' tmien mija u ħamsa u erbghin elf, disa' mija u tmienja u sebghin ewro u disgħa u erbghin ċenteżmu (€845,978.49) huwa dejn ċert, likwidu u dovut mill-konvenuti lis-soċjeta' rikorrenti u, fil-fehma tal-istess soċjeta' rikorrenti, jikkonkorru l-elementi preskritti mill-Artikoli 167-170 tal-Kapitolu 12 tal-Ligijiet ta' Malta, sabiex din il-kawża tiġi deċiża bid-dispensa tas-smiġħ, billi, fil-fehma tal-istess soċjeta' rikorrenti, l-konvenuti m'għandhom ebda eċċezzjoni xi jressqu kontra t-talba għal-ħlas tal-imsemmi ammont komplessiv;

4. Illi, għalkemm l-intimati ġew interpellati diversi drabi sabiex iħallsu l-ammont hawn fuq imsemmi lis-soċjeta' rikorrenti, nkluż b'ittra ġudizzjarja datata 14 ta' Marzu, 2017, (kopia hawn annessa u mmarkata bħala Dokument Z) huma baqgħu inadempjenti;

5. Illi r-rappreżentant tas-soċjeta' rikorrenti għandu konjizzjoni ta' dawn il-fatti;

6. Illi għalhekk kellha ssir din il-kawża.

Talab lil din il-Qorti sabiex:

- i) Tilqa, t-talba tas-soċjeta' rikorrenti u tagħti sentenza bid-dispensa tas-smiġh tal-kawża a tenur tal-artiklu 167 et sequitur tal-Kap 12 tal-Liġijiet ta' Malta;
- ii) Tiddikjara lill-konvenuti bħala debituri tas-soċjeta' rikorrenti fl-ammont ta' tmien mija, ħamsa u erbgħin elf, disa' mija u tmienja u sebgħin ewro u disgħa u erbgħin ċenteżmu (€845,978.49), liema ammont huwa dejn ċert, likwidu u dovut;
- iii) Konsegwentement tiddeċiedi, tordna u tikkundanna lill-konvenuti jħallsu lis-soċjeta' rikorrenti l-ammont hekk likwidat ta' tmien mija, ħamsa u erbgħin elf, disa' mija u tmienja u sebgħin ewro u disgħa u erbgħin ċenteżmu (€845,978.49), dovut lis-soċjeta' rikorrenti fuq Loan Account Number 2000099420-1, Loan Account Number 2000099418-1, Loan Account Number 2000099421-2, Overdraft Account Number 2000012919-2, Loan Interest Disposal Account Number 2000132498-4, Loan Interest Disposal Account Number 20000173842-2, Loan Interest Disposal Account Number 2000173841-1 u Overdraft Interest Disposal Account Number 2000132497-3 rispettivament.

Bl-ispejjeż, inkluż dawk tal-ittra ġudizzjarja ddatata 14 ta' Marzu, 2017, u bl-imghaxijiet legali mill-1 ta' Jannar 2018, sad-data tal-pagament effettiv.

Rat in-Nota ta' Ivan Caruana (ID 0244563M) u George Caruana (ID 0554458M) għan-nom tagħhom personali u in rappreżentanza ta' G. Caruana & Bros (P 32) u Ambassador Clothing Limited (C-22440) ippreżentata fis-27 ta' Mejju 2019¹ li permezz tagħha opponew għad-dispensa mis-smiġh tal-kawża.

Rat id-digriet tagħha tat-28 ta' Mejju 2019² li permezz tiegħu awtorizzat lill-konvenuti jressqu l-eċċezzjonijiet tagħhom permezz ta' Risposti Guramentati.

¹ Fol 217

² fol 219

Rat ir-Risposta Ġuramentata ta' Alessia Caruana, Mirco Caruana u Desiree` Darmanin li permezz tagħha eċċepew:

1. In-nullita` tar-rikors ġuramentat ai termini tal-artikolu 156(1) (a) u (b) tal-Kap.12 tal-Liġijiet ta' Malta billi l-pretensjoni tas-soċjeta` rikorrenti fil-konfront tal-intimati esponenti, m'hijiex spjegata b'mod ċar u sewwa, tant li s-soċjeta` rikorrenti tonqos milli tindika x'inhu l-ammont pretiz minn kull intimat. Minflok, is-soċjeta` rikorrenti tittenta tikkunsidra l-intimati kollha u l-posizzjonijiet rispettivi tagħhom, fl-istess keffa u dan bl-għan aħhari li din l-Onor Qorti tiddikjara l-intimati kollha, inkluż l-esponenti, responsabbli solidalment għas-somma sħiħa ta' €845,978.49. Madanakollu, kif ser jiġi anki spjegat f'difiżi sussegwenti, l-intimati esponenti huma tal-umli fehma, illi dan m'għandux ikun.
2. L-infondatezza tat-talbiet tas-soċjeta` attriċi fil-fatt u fid-dritt.
3. L-invalidita` tas-suppost garanziji datati 12 ta' Novembru 2003 (ara Dok. J anness mar-rikors ġuramentat) u 8 ta' Awwissu 2006 (ara Dok. K anness mar-rikors ġuramentat), billi:
 - i. Fid-data tas-suppost garanzija ta' nhar it-12 ta' Novembru 2003, l-ebda mill-obbligazzjonijiet prinċipali msemmija fl-istess rikors ġuramentat ma kienu għadhom ġew fis-seħħ. Fil-fatt, filwaqt illi s-suppost garanzija ġgib id-data ta' 12 ta' Novembru 2003, l-ewwel obbligazzjonijiet prinċipali msemmija fl-istess rikors ġuramentat huma dawk li saru permezz ta' żewġ kuntratti ppubblikati fl-atti tan-Nutar Dr Christine Abela nhar il-15 ta' April 2004. L-obbligazzjonijiet prinċipali l-oħra msemmija fl-istess rikors ġuramentat saru fl-atti tan-Nutara Carmelo Mangion u Malcolm Mangion u huma datati 10 ta' Awwissu 2005 u 21 ta' Ottubru 2008 rispettivament.
 - ii. Fid-data tas-suppost garanzija ta' nhar it-8 ta' Awwissu 2006, l-obbligazzjoni prinċipali relattiva kienet għadha ma ġietx fis-seħħ. Fil-fatt, filwaqt illi s-suppost garanzija ġgib id-data ta' 8 ta' Awwissu 2006, l-obbligazzjoni prinċipali fil-kuntratt ta' self u bejgħ relattiv, hija datata 10 ta' Awwissu 2006.

Dan imur kontra dak li huwa espressament rikjest fl-artikolu 1926(1) tal-Kap. 16 tal-Liġijiet ta' Malta, fejn jingħad illi ma jistax ikun hemm garanzija ħlief għal obbligazzjoni li tkun tiswa.

4. Fil-mertu, partikolarment fir-rigward tal-intimata esponenti Desiree` Darmanin (li hija mharrka f'dawn il-proċeduri biss bhala suppost garanti in solidum ta' G. Caruana & Bros), jinghad illi permezz ta' kuntratt ta' separazzjoni datat 16 ta' Settembru 2016 (ara Dok.DD1 anness), kwalunkwe sehem u/jew interess fis-soċjetajiet G. Caruana & Bros u Ambassador Clothing Limited, flimkien ma' kwalunkwe dejn relatat mal-istess, ġew assenjati lid-defunt Tonio Caruana, li kien assumu "wahdu u esklussivament" l-istess dejn u obbliga ruhu li jagħmel dak kollu meħtieġ sabiex l-istess Desiree` Darmanin "tiġi rilaxxata minn kull dejn, titneħħa, u jsimha jiġi kancellat minn kull ipoteka u/jew garanzija li hemm fuq id-djun".
5. Għandu jiġi speċifikat l-ammont pretiz mill-intimati esponenti, billi ma tirriżultax xi (suppost) garanzija fl-ammont sħiħ ta' €845,978.49 kif pretiż mis-soċjeta` rikorrenti f'dawn il-proċeduri. Jekk xejn, kwalunkwe suppost garanzija kienet dejjem limitata u fil-fatt, skont id-dokumentazzjoni preżentata mis-soċjeta` rikorrenti nfisha, is-suppost garanziji li jirrelataw mal-intimati esponenti, meta kkunsidrati flimkien, huma limitati għas-somma massima ta' €435,000 (ara Dok. J, Dok.K u Dok.L annessi mar-rikors ġuramentat tas-soċjeta` rikorrenti).
6. L-ammonti reklamati huma kkontestati billi m'huwiex ċar kif is-soċjeta` rikorrenti waslet għall-ammonti allegatament dovuti. Lanqas ma huwa ċar jekk ġiex komputat l-interess u fl-affermattiv, kif tali interess ġie hekk komputat. Fil-fatt, jirriżultaw diskrepanzi sostanzjali bejn l-ammonti pretiżi fl-ittra uffiċjali datata 14 ta' Marzu 2017 u l-ammonti llum pretiżi permezz tar-rikors ġuramentat tas-soċjeta` rikorrenti. Jispetta lis-soċjeta` rikorrenti ġġib prova tal-ammont sħiħ li qed tirreklama bhala dovut minghand l-intimati esponenti.
7. Bl-ispejjez u salv risposti ulterjuri.
8. Fir-rigward tal-ewwel paragrafu tar-rikors ġuramentat u partikolarment għal dak li jinghad fir-rigward tas-suppost garanziji, issir referenza għal dak li diġa` inghad fl-eċċezzjonijiet tal-intimati esponenti.
9. Fir-rigward tat-tieni paragrafu tar-rikors ġuramentat, jinghad illi m'huwiex ċar kif is-soċjeta` rikorrenti waslet għall-ammont allegatament dovut ta' €845,978.49. Lanqas ma huwa ċar jekk ġiex

komputat l-interess u fl-affermattiv, kif tali interess gie hekk komputat.

10. Fir-rigward tat-tielet paragrafu, jingħad illi dan ffit għandu rilevanza għaladarba din l-Onor Qorti ċaħdet it-talba tas-soċjeta` rikorrenti sabiex din il-kawża tiġi deċiża bid-dispensa tas-smiġħ ai termini tal-artikolu 167 tal-Kap.12 tal-Ligijiet ta' Malta.

11. Fir-rigward tar-raba' paragrafu, jingħad illi l-intimati esponenti Alessia Caruana u Mirco Caruana ma ġewx interpellati jħallsu l-ammonti msemmija fir-rikors gumentat tas-soċjeta` rikorrenti permezz tal-ittra uffiċjali datata 14 ta' Marzu 2017.

Rat ir-risposta gumentata ta' G. Caruana & Bros. u Ambassador Clothing Limited, Ivan Caruana, u George Caruana li permezz tagħha eċċepew illi:

1. Fl-ewwel lok, hemm diskrepanza qawwija bejn l-ammonti dovuti skont it-talbiet attriċi u l-ammonti dovuti skont il-kalkoli tal-konvenuti, u għalhekk sabiex wiehed jivverifika l-kontegġji huwa neċessarju li ssir il-prova tal-ammonti avvanzati u tal-ħlasijiet lura, taċ-charges bankarji, tar-rati differenti ta' imġax applikabbli fid-diversi perjodi u tar-regularità tal-kapitalizzazzjoni ta' l-imġaxijiet;

2. Fit-tieni lok, il-premessi attriċi huma inkompatibbli mat-talbiet fil-mertu; l-esponenti ma jistgħu jifhmu kif jista' l-bank attur minn banda waħda jaċċetta u jippremetti li r-responsabbiltà tal-garanti hija limitata għaċ-ċifri speċifiċi premissi, u mbagħad jgħaddi sabiex jitlob il-kundanna solidali tal-garanti għall-ammont globali ta' €845,978.49 meta kjarment l-ammonti garantiti huma ferm inferjuri, anke magħduda l-interessi u l-ispejjeż; in partikolari, l-eċċipjenti jirrilewaw illi:

- i. il-garanziji mogħtija minn Ambassador Clothing Ltd huma limitati għas-somma kapitali globali ta' €380,000 (ara garanzija Dok.H datata 8/8/06 għal €262,055 u garanzija Dok.I datata 31/7/08 għal €117,945); u
- ii. il-garanziji mogħtija minn Ivan u George Caruana huma limitati għas-somma kapitali globali ta' €435,000 (ara garanzija Dok.J datata 12/11/03 għal €119,963, garanziji

Dok.M u O datati 8/8/06 għal €262,055 u garanziji Dok. U P datati 31/7/08 għal €52,982);

3. Minn dan isegwi kjarament illi l-intimata Ambassador Clothing Limited għandha d-dritt li tqajjem id-difiża li fil-kontront tagħha l-imghaxijiet mitluba qegħdin jeċċedu l-kapital, bi ksur tal-prinċipju non ultra duplum;

4. Inoltre, mid-diskrepanza li bejn l-ammonti reklamati uffiċjali tal-14 ta' Marzu 2017 (Dok Z) u l-ammont reklamati fil-kawża, il-konvenuti kollha jidhru prima intitolati li jeċċepixxu li baqgħet issir kapitalizzazzjoni tal-imghaxijiet anke l-call-in tal-facilitajiet varji u li għalhekk qed jintalbu imghaxijiet fuq imghaxijiet b'mod mhux legali;

5. Mingħajr preġudizzju għas-sueċċepit, il-kapitalizzazzjoni tal-imghax mingħajr il-kunsens tad-debitur fuq imghaxijiet li jkunu ilhom jakkumulaw iktar minn sena tista' tintalab mingħand il-Qorti stess, imma tali talba ma tistax issir retroattivament, u jekk tintlaqa' sseħħ biss b'effett mid-data tas-sentenza; għalhekk mhuwiex leċitu ssir, kif saret, domanda għal imghaxijiet mid-data tal-1 ta' Jannar 2018 fuq l-imghaxijiet dekorsi qabel l-1 ta' Jannar 2018;

6. Finalment irid jiġi vverifikat jekk il-bank charges ġew imposti matul ir-relazzjoni klijentari bejn il-bank u d-debitur prinċipali kenux ġustifikati, u jekk ġewx applikati rati ta' imghaxijiet punittivi, f'liema każ ikun hemm ukoll lok għal eċċezzjonijiet ulterjuri;

Rat id-digriet tagħha mogħti bil-mifuh tat-12 ta' Dicembru 2019 li permezz tiegħu laqgħet it-talbiet tal-Bank biex jemenda r-rikors promotur tiegħu.³

Rat ir-Rikors Guramentat kif emendat li permezz tiegħu l-attur wara li ppremetta illi:

³ fol 359

1. Is-soċjeta` ntimata G. Caruana & Bros. hija d-debitriċi prinċipali tas-soċjeta` rikorrenti skont żewġ kuntratti ppubblikati min-Nutar Dr. Christine Abela ddatati 15 t'April, 2004 (*annessi u mmarkati bhala **Dokumenti A u B***), żewġ kuntratti ppubblikati min-Nutar Dr. Carmelo Mangion ddatati 10 t' Awwissu, 2006, (*annessi u mmarkati bhala **Dokumenti C u D***), u żewġ kuntratti ppubblikati min-Nutar Dottor Malcolm Mangion ddatati 21 t'Ottubru 2008 (*annessi u mmarkati bhala **Dokumenti E u F***), u l-intimati Ambassador Clothing Limited [Reġ. Numru C-22440], Alessia Caruana [ID 460793(M)] u Mirco Caruana [503695(M)] bhala eredi tad-defunt Tonio Caruana [ID Numru 726956 (M)] (*riċerki testamentarji hawn annessi u mmarkati **Dokument G***), Desiree` Caruana [ID Numru 24468 (M)], Ivan Caruana [ID Numru 244563 (M)], Marion Caruana [ID Numru 472362 (M)] u George Caruana [ID Numru 554458 (M)], huma garanti *in solidum* tad-debitriċi prinċipali G. Caruana & Bros., u dan skont il-garanzji segwenti:

1.1 il-garanzija ddatata 8 t'Awwissu, 2006, minn Ambassador Clothing Limited għall-ammont ta' Ewro 262,055 (*gia` LM 112,500*) (*kopja hawn annessa u mmarkata bhala **Dokument H***);

1.2 il-garanzija ddatata 31 ta' Lulju, 2008, minn Ambassador Clothing Limited għall-ammont ta' Ewro 117,945 (*kopja hawn annessa u mmarkata bhala **Dokument I***);

1.3 il-garanzija ddatata 12 ta' Novembru, 2003, minn Tonio Caruana, Desiree` Caruana, Ivan Caruana, Marion Caruana u George Caruana għall-ammont ta' Ewro 119,963 (*gia` LM 51,500*) (*kopja hawn annessa u mmarkata bhala **Dokument J***);

1.4 il-garanzija ddatata 8 t'Awwissu, 2006, minn Tonio Caruana u Desiree` Caruana għall-ammont ta' Ewro 262,055 (*gia` LM 112,500*) (*kopja hawn annessa u mmarkata bhala **Dokument K***);

1.5 il-garanzija ddatata 31 ta' Lulju, 2008, minn Tonio Caruana u Desiree` Caruana għall-ammont ta' Ewro 52,982 (*kopja hawn annessa u mmarkata bhala **Dokument L***);

1.6 il-garanzija ddatata 8 t' Awwissu, 2006, minn George Caruana, għall-ammont ta' Ewro 262,055 (*gia` LM 112,500*) (*kopja hawn annessa u mmarkata bhala **Dokument M***);

1.7 il-garanzija ddatata 31 ta' Lulju, 2008, minn George Caruana għall-ammont ta' Ewro 52,982 (*kopja hawn annessa u mmarkata bhala **Dokument N***);

1.8 il-garanzija ddatata 8 t' Awwissu, 2006, minn Ivan Caruana u Marion Caruana għall-ammont ta' Ewro 262,055 (*gia` LM 112,500*) (*kopja hawn annessa u mmarkata bhala **Dokument O***);

1.9 il-garanzija ddatata 31 ta' Lulju, 2008, minn Ivan Caruana u Marion Caruana għall-ammont ta' Ewro 52,982 (*kopja hawn annessa u mmarkata bhala **Dokument P***); u

1.10 il-garanzija ddatata 15 t' April, 2004, minn John Caruana għall-ammont ta' Ewro 119,963 (*gia` LM 51,500*) (*kopja hawn annessa u mmarkata bhala **Dokument Q***);

2. L-ammont komplessiv ta' tmien mija u tmienja u tletin elf, tliet mija u tnejn u sittin Ewro u erbgha u tletin centezmu (€838,362.34), flimkien ma' l-imghax **fuq taqsima minnu** mahdum bir-rata ta' tmienja fil-mija (8%) mill-ewwel (1) ta' Jannar, elfejn u tmintax (2018), huwa dovut lis-soċjetà rikorrenti. Dan l-ammont huwa s-somma globali ta' erba' Accounts maghduda flimkien (tliet Loan Accounts u Current Account (OD) wiehed) u jista' jinqasam **f'zewg taqsimiet** li flimkien jikkomponu t-totalità tiegħu:

L-ewwel taqsima hija l-book balance dovut fuq kull kont, liema book balance waħdu jammonta għal hames mija u tlieta u sebghin elf, mitejn u ghoxrin Ewro u disgħa u erbghin centezmu (€573,220.49), somma maqsuma bejn l-erba' kontijiet kif sejjer jiġi spjegat. Mal-erba' ammonti kollha tal-book value għadhom iridu jiġi miżjuda l-interessi akkumulati bir-rata ta' tmienja fil-mija (8%) mill-ewwel (1) ta' Jannar, elfejn u tmintax (2018), sad-data tal-effettiv pagament. Dan il-book balance jinqasam hekk:

- 2.1 In kwantu għal mitejn u wiehed u sebghin elf, sitt mija u erbgha u sebghin Ewro u tlettax-il centezmu (€271,674.13), raprezentanti l-

book balance dovut fuq Loan Account Number 20000994201 (*kopja tal-Prospett hawn annessa u mmarkata bhala Dokument PRR1*);

2.2 In kwantu għal sitta u erbgħin elf, seba' mija u għaxar Ewro u għoxrin ċenteżmu (€46,710.20), raprezentanti l-book balance dovut fuq Loan Account Number 20000994181 (*kopja tal-prospett hawn annessa u mmarkata bhala Dokument PRR2*);

2.3 In kwantu għal disgħa u tletin elf, tliet mija u hmistax-il Ewro u tmienja u sebgħin ċenteżmu (€39,315.78), raprezentanti l-book balance dovut fuq Loan Account Number 20000994212 (*kopja tal-prospett hawn annessa u mmarkata bhala Dokument PRR3*);

2.4 In kwantu għal mitejn u hmistax-il elf u ħames mija u għoxrin Ewro u tmienja u tletin ċenteżmu (€215,520.38), raprezentanti l-book balance dovut fuq Current Account (OD) Number 20000129192 (*kopja tal-Istatement of Account hawn annessa u mmarkata bhala Dokument PRR4*);

It-tieni taqsima hija d-debit interests li tinkludi t-totalità tal-interessi kollha akkumulati fuq kull kont individwali sal-wieħed u tletin (31) ta' Diċembru, elfejn u sbatax (2017), liema totalità ta' debit interest tammonta għal mitejn u ħamsa u sittin elf, mija u wieħed u erbgħin Ewro u ħamsa u tmenin ċenteżmu (€265,141.85). Dawn l-interessi (debit interests) qegħdin, f'din il-premessa, jiġu sseparati mill-book value preċiżament sabiex ma jkunx hemm riskju ta' mgħaxijiet fuq imgħaxijiet (compound interest). Għalhekk, id-debit interests li diġà akkumulaw fuq l-istess kontijiet sal-wieħed u tletin (31) ta' Diċembru, elfejn u sbatax (2017), u li magħhom naturalment ma jrid jiżdied l-ebda mgħax ieħor, jinqasmu hekk:

2.5 In kwantu għal mija, disgħa u għoxrin elf, tmien mija u sitta u tmenin Ewro u sbatax-il ċenteżmu (€129,886.17), id-debit interest fuq Loan Account Number 20000994201 (*kopja tal-Prospett hawn annessa u mmarkata bhala Dokument PRR1*);

2.6 In kwantu għal għoxrin elf, sitt mija u sebgħa u sebgħin Ewro u sitta u tletin ċenteżmu (€20,677.36), id-debit interest fuq Loan Account Number 20000994181 (*kopja tal-prospett hawn annessa u mmarkata bhala Dokument PRR2*);

2.7 In kwantu għal sbatax-il elf, mitejn u ħamsa u erbgħin Ewro u tmienja u sittin ċenteżmu (€17,245.68) raprezentanti d-debit interest fuq Loan Account Number 20000994212 (*kopja tal-prospett hawn annessa u mmarkata bħala Dokument PRR3*);

2.8 In kwantu għal sebgħa u disgħin elf, tliet mija u tnejn u tletin Ewro u erbgħa u sittin ċenteżmu (€97,332.64), raprezentanti d-debit interest fuq Current Account (OD) Number 20000129192 (*kopja tal-prospett hawn annessa u mmarkata bħala Dokument PRR4*).

3. **Il** l-imsemmi ammont komplessiv ta' tmien mija u tmienja u tletin elf, tliet mija u tnejn u sittin Ewro u erbgħa u tletin ċenteżmu (€838,362.34), flimkien mal-imghaxijiet kollha dekorribbli bir-rata ta' tmienja fil-mija (8%) mill-ewwel (1) ta' Jannar, elfejn u tmintax (2018) fuq il-book balance ta' ħames mija u tlieta u sebgħin elf, mitejn u għoxrin Ewro u disgħa u erbgħin ċenteżmu (€573,220.49) kif spjegat, huwa dejn, ċert, likwidu u dovut lill-Bank rikorrenti in kwantu għall-ammont sħiħ mis-soċjetà konvenuta G. Caruana & Bros u in solidum in kwantu għall-ammonti limitati sal-garanziji, flimkien mal-imghaxijiet kollha dekorribbli fuqhom, indikati fis-sub premissi numri 1.1 sa 1.10 ta' dan ir-rikors promotur, mill-garanti hemm indikati jgħifieri s-soċjetà Ambassador Clothing Limited, Alessia Caruana u Mirco Caruana bħala eredi tad-defunt Tonio Caruana, Desiree` Caruana, Ivan Caruana u martu Marion Caruana, u kif ukoll George Caruana, u fil-fehma tal-istess Bank rikorrenti, jikkonkorru l-elementi preskritti mill-Artikoli 167-170 tal-Kapitolu 12 tal-Liġijiet ta' Malta, sabiex din il-kawża tiġi deċiża bid-dispensa tas-smiġħ billi, fil-fehma tal-istess Bank rikorrenti, il-konvenuti ma għandhom ebda eċċezzjoni xi jressqu kontra t-talba għall-ħlas tal-imsemmi ammont komplessiv (inkluż l-imghax);
4. **Il**, għalkemm l-intimati ġew interpellati diversi drabi sabiex iħallsu l-ammont hawn fuq imsemmi lis-soċjetà rikorrenti, inkluż b'ittra ġudizzjarja ddatata 14 ta' Marzu, 2017, (*kopja hawn annessa u mmarkata bħala Dokument Z*) huma baqgħu inadempjenti;

Talab lill-Qorti sabiex:

- i) **Tilqa'** t-talba tas-soċjetà rikorrenti u tagħti sentenza bid-dispensa tas-smiġh tal-kawża a tenur tal-artikolu 167 *et sequitur* tal-Kap 12 tal-Liġijiet ta' Malta;
- ii) **Tiddikjara** lill-konvenuti bħala debituri in solidum (jointly and severally) tal-Bank rikorrenti fl-ammonti segwenti:
- In kwantu għall-ammont sħiħ ta' tmien mija u tmienja u tletin elf, tliet mija u tnejn u sittin Ewro u erbgħa u tletin ċenteżmu (€838,362.34), flimkien mal-imgħaxijiet kollha dekorribbli bir-rata ta' tmienja fil-mija (8%) mill-ewwel (1) ta' Jannar, elfejn u tmintax (2018) fuq il-book balance ta' ħames mija u tlieta u sebghin elf, mitejn u għoxrin Ewro u disgħa u erbgħin ċenteżmu (€573,220.49), skont kif spjegat fil-premessi ta' dan ir-rikors promotur, dovut mis-soċjetà konvenuta **G. Caruana & Bros**;
 - In kwantu għall-ammont ta' erba' mija u ħamsa u tletin elf Ewro (€435,000), flimkien mal-imgħaxijiet kollha dekorribbli fuqu kif spjegat fil-premessi ta' dan ir-rikors promotur, liema somma hija parti ggarantita mill-ammont sħiħ suċċitat, dovut mill-garanti Alessia Caruana u Mirco Caruana bħala eredi tad-defunt Tonio Caruana, Desiree` Caruana, Ivan Caruana u martu Marion Caruana u minn George Caruana;
 - In kwantu għall-ammont iggarantit ta' tliet mija u tmenin elf Ewro (€380,000), flimkien mal-imgħaxijiet kollha dekorribbli fuqu kif spjegat fil-premessi ta' dan ir-rikors promotur, liema somma hija parti ggarantita mill-ammont sħiħ suċċitat, dovut mis-soċjetà garanti Ambassador Clothing Limited;
- iii) Konsegwentement, **tiddeċiedi, tordna u tikkundanna** li l-intimati jhallsu *in solidum* bejniethom lill-Bank rikorrenti s-somma ta' tmien mija u tmienja u tletin elf, tliet mija u tnejn u sittin Ewro u erbgħa u tletin ċenteżmu (€838,362.34), flimkien mal-imgħaxijiet kollha dekorribbli bir-rata ta' tmienja fil-mija (8%) mill-ewwel (1) ta' Jannar, elfejn u tmintax (2018) fuq il-book balance ta' ħames mija u tlieta u sebghin elf, mitejn u għoxrin Ewro u disgħa u erbgħin ċenteżmu (€573,220.49) skont kif spjegat fil-premessi ta' dan ir-rikors promotur, b'dan illi fil-każ tal-garanti Alessia Caruana u Mirco Caruana, bħala eredi tad-defunt Tonio Caruana, Desiree`

Caruana, Ivan Caruana u martu Marion Caruana u George Caruana, l-massimu li għandhom jiġu kkundannati jhallsu *in solidum* bhala garanti huwa għall-ammont iggarantit ta' erba' mija u hamsa u tletin elf Ewro (€435,000), flimkien mal-imgħaxijiet kollha dekorribbli fuqu kif spjegat fil-premessi ta' dan ir-rikors promotur u li fil-każ tal-garanti Ambassador Clothing Limited il-massimu li għandha tiġi kkundannata thallas *in solidum* bhala garanti huwa għall-ammont iggarantit ta' tliet mija u tmenin elf Ewro (€380,000), flimkien mal-imgħaxijiet kollha dekorribbli fuqu kif spjegat fil-premessi ta' dan ir-rikors promotur, liema debitu jirrizulta fuq Loan Account Number 20000994201, Loan Account Number 20000994181, Loan Account Number 20000994212, Current Account (OD) Number 20000129192.

Bl-ispejjeż, inkluż dawk tal-ittra ġudizzjarja ddatata l-erbatax (14) ta' Marzu, elfejn u sbatax (2017), u bl-imgħaxijiet legali mill-ewwel (1) ta' Jannar, elfejn u tmintax (2018) fuq il-book balance ta' hames mija u tlieta u sebghin elf, mitejn u għoxrin Ewro u disgħa u erbghin centezmu (€573,220.49).

Rat l-atti l-oħrajn tal-kawża.

Ikkunsidrat:

L-ewwel eċċezzjoni tal-konvenuti Alessia, Mirco u Desiree` giet sorvolata permezz tad-digriet fuq imsemmi u għalhekk il-Qorti mhix sejra tiehu iktar konjizzjoni tagħha.

Permezz tat-tielet eċċezzjoni tagħhom, l-imsemmija konvenuti jsostnu li l-garanziji minnhom magħmula huma nulli billi saru qabel il-kuntratti li permezz tagħhom gie kkostitwit id-debitu prinċipali u għalhekk qegħdin jagħmlu tajjeb għal obligazzjoni li ma tiswiex (Artiklu 1926(1) tal-Kodiċi Ċivili). Għal din id-difiża l-Bank wieġeb li (i) il-garanziji jikkonformaw mad-disposizzjonijiet tal-Artiklu 1052 tal-Kodiċi Ċivili li jikkontemplaw l-

obbligazzjoni kondizzjonali u ċjoe` meta magħmula li tiddependi minn grajja mhux żgura u li għad trid tigri. Dan huwa minnu. Skont l-iskritturi tal-garanziji in kwistjoni, il-konvenuti daħlu garanti mhux biss għal djun eżistenti, imma wkoll għal dawk futuri; u (ii) L-iffirmar antiċipat tal-garanziji sar skont il-prassi bankarja. Il-konvenuti jsostnu li l-Bank ma ġieb l-ebda prova ta' din il-prassi. Billi l-iskritturi tal-garanzija huma validi skont il-Kodiċi Ċivili, huwa superfluwu, jekk mhux ukoll illogiku, li jiġi kkunsidrat sarux skont xi prassi bankarja jew le, ammontanti għal użu kummerċjali b'deroga għall-Kodiċi Ċivili. Għalhekk it-tielet eċċezzjoni msemmija hija priva minn bażi legali.

Permezz ta' kuntratt ta' separazzjoni personali tas-16 ta' Settembru 2016 li l-konvenuta Desiree` Darmanin għamlet ma' żewġha, ġiet meħlusa minn kull dejn ivi msemmi, inkluż dak konness mas-soċjeta` konvenuta u s-soċjeta` garanti. Dan il-kuntratt iżda għall-Bank huwa *res inter alios acta* u għalhekk ma jiswiex fil-konfront tiegħu. Ir-raba' eċċezzjoni tal-imsemmija konvenuti hija għalhekk ukoll mingħajr fundament ġuridiku.

Permezz tal-ħames eċċezzjoni, l-istess konvenuti eċċepew li huma m'obligawx ruħhom għall-ammont kollu dovut mid-debitriċi prinċipali. Fl-istess sens hija t-tieni eċċezzjoni tal-konvenuti Ivan Caruana u George Caruana. Dan huwa minnu. B'danakollu, dawn l-eċċezzjonijiet m'għandhomx iktar siwi in vista tal-emendi li saru għall-att promotur.

Wara l-*call in* il-Bank iddebita mgħax sempliċi u għalhekk ir-raba' eċċezzjoni tal-konvenuti Ivan Caruana u George Caruana hi mingħajr siwi.

Fil-każ ta' *loan accounts*, b'differenza għal *overdraft accounts*, ma tistax issir kapitalizzazzjoni tal-imgħaxijiet⁴, salv l-eċċezzjonijiet statutorji, li ma japplikawx għall-każ preżenti. Lanqas ma jista' jkun hemm prassi

⁴ Bank of Valletta Ltd v. Anna's Trading Co. Ltd et 06.12.2002 Qorti tal-Appell.

bankarja legali f'dan is-sens – kif jallega l-Bank attur - għaliex tkun tammonta għal konswetudni kontra l-ordni pubbliku. Għalhekk il-ħames eċċezzjoni tal-konvenuti G Caruana & Bros, Ambassador Clothing Limited, Ivan Caruana u George Caruana hija waħda valida. Ikkomputat skont dawn il-kriterji, id-dejn tad-debitur prinċipali għandu jiġi kkalkolat bil-mod segwenti:

	Talba		Imgħax sempliċi fil-każ tal-loans	
	kapital	imgħax	kapital	imgħax
20000994201Loan	271,674.13	129,886.17	237,919.39	34,634.11
20000994181 Loan	46,710.20	20,677.36	45,279.75	727.86
20000994212 Loan	39,315.78	17,245.68	39,068.21	469.80
Overdraft	215,520.38	97,332.64	215,520.38	97,332.64
Totali	573,220.49	265,141.85	537,787.73	133,164.41
Gran Total	€838,362.34		€670,952.14	

L-iskritturi tal-garanziji ma jagħmlux riferenza esplicita għal xi *loan* jew *overdraft account* partikolari. Huma *open-ended* u japplikaw għal kwalunkwe obligazzjoni ta' kreditu kkuntrattata mid-debitur ewlieni favur il-Bank: "*All money and liabilities whatever and however incurred, and whether now or in the future due, or becoming due, from the Borrower to the Bank*" (Klawżola 3(a)(i)). Għalhekk il-garanti huma debitori sal-ammonti rispettivi garantiti minnhom fil-limitu tal-ammont sħiħ dovut mid-debitriċi ewlenija.

Decide:

Għal dawn il-motivi, l-Qorti filwaqt li tiċhad dawk l-eċċezzjonijiet tal-konvenuti li mhumiex kompatibbli ma' din id-deċiżjoni, tilqa' in parte t-talbiet tal-Bank attur billi:

(1) tastjeni milli tiegħu konjizzjoni tal-ewwel talba.

(2) Tiddikjara lill-konvenuti bħala debituri in solidum fl-ammonti segwenti:

€670,952.14, flimkien mal-imghaxijiet kollha dekorribbli bir-rata ta' tmienja fil-mija (8%) mill-1 ta' Jannar 2018 dovut mis-soċjetà konvenuta G. Caruana & Bros.

€435,000, flimkien mal-imghaxijiet kollha dekorribbli bir-rata ta' tmienja fil-mija (8%) mill-1 ta' Jannar 2018 dovut mill-garanti Alessia Caruana u Mirco Caruana bħala eredi tad-defunt Tonio Caruana, Desiree` Caruana, Ivan Caruana u martu Marion Caruana u minn George Caruana.

€380,000, flimkien mal-imghaxijiet kollha dekorribbli bir-rata ta' tmienja fil-mija (8%) mill-1 ta' Jannar 2018, dovut mis-soċjetà garanti Ambassador Clothing Limited.

(3) Tikkundanna lill-konvenuti biex iħallsu solidalment bejniethom id-debiti suċċitati.

Bl-ispejjeż, inkluż dawk tal-ittra għudizzjarja ddatata l-erbatax (14) ta' Marzu, elfejn u sbatax (2017).

Moqrija.

ONOR. IMĦALLEF

GRAZIO MERCIECA